

DIRECTOR GENERAL

מנכ"ל
טל' 3519
א' באב תשנ"ב
31 ביולי 1992
316759

ג'נרל
אצ'ני, קיז'אס, י-
שמור -
ניסא - ואצ'ני -

המנהל הכללי

אל: שה"ח

הנדון: המפגש בואתיקאן
(29 ביולי)

חשיבות המפגש

1. המפגש שהתקיים בוואתיקאן, היווה נקודת מפנה ביחסי הוואתיקאן עם ישראל ודף חדש. ביחסי הכנסיה הקתולית עם העם היהודי.

2. זו הפעם הראשונה שמשלחות של הוואתיקאן ושל ישראל נפגשות בוואתיקאן עצמו, באופן גלוי ורשמי, לדיון ביחסים ההדדיים. עד עתה כל הפגישות, גם ברמות הבכירות ביותר, הוצגו ע"י הוואתיקאן כביקורי נימוסין או כשיחות לא פורמליות, שנערכו לבקשת המנהיגים הישראליים בהזדמנות מעבר או ביקור באיטליה.

3. המפגש, שמטרתו התוויית היחסים לעתיד, נערך בין הוואתיקאן כממשלת הכנסיה הקתולית ברחבי העולם לבין ישראל, מדינת העם היהודי. מכאן משתמעת, מבחינתנו, ההשלכה לגבי יחסי הכנסיה הנוצרית עם הקהילות היהודיות ברחבי העולם.

ר' משלחת הוואתיקאן, סגן שה"ח מונסיניור צ'לי, אמר בדבריו כי הם רואים במפגש מאורע היסטורי. הוא הדגיש כי מטרתם היא לפתוח דף חדש בינינו ולדון על העתיד ובלי לנסות לחזור על העבר. עניתי כי אם ברצוננו להשתית העתיד על יסודות מוצקים, העבר וההבסיטוריה חייבים להישאר לנגד עינינו.

4. בואתיקאן לא הסתירו כי הם רואים במפגש אירוע בעל משמעות מיוחדת:
DIRECTOR GENERAL

המנהל הכללי

א. שה"ח הקדינל טוראן, הצטרף בתום הדיון למפגש כדי לברך עליו. הוא אמר כי האפיפיור התעניין אישית בשיחה עמו, במפגש ובתכנים שלו.

ב. הוצאת "האוסרווטורה רומאנו" עוכבה באותו יום, כדי לפרסם את ההודעה הרשמית על המפגש.

הבטאון מופץ מדי יום בשעה 14.00. הדיונים שלנו הסתיימו בשעה 13.00. ר/המשלחת, סגן שה"ח, מסר כי העתון השאיר מקום פנוי כדי להדפיס ברגע האחרון את נוסח ההודעה.

ועדה משותפת קבועה

5. ההודעה מסרה עאל המפגש, על הרכב שתי המשלחות בראשות ס/שה"ח של הוואתיקאן מונסיניור צ'לי ומנכל משה"ח של ישראל, על ההחלטה להקים ועדה משותפת קבועה לדיון ביחסים הבילטרליים במטרה (IN VIEW) לנרמל אותם.

משלחת הוואתיקאן אמרה כי בשיחות רקע ניתן להבהיר שהכוונה ליחסים דיפלומטיים.

6. המפגש הבא של הועדה יתקיים במחצית נובמבר בירושלים.

7. ביקורים של שרי החוץ

שה"ח הקרדינל טוראן, נענה להזמנה שמסרתי לו בשמך לבקר בארץ. ימתין למפגש הועדה המשותפת בירושלים, כדי לקבוע מועד.

ס/שה"ח, מונסיניור צ'לי אמר לי כי הם ישמחו לארח אותך והפעם בואתיקאן
DIRECTOR GENERAL ולא בהזדמנות מעבר באיטליה.

המנהל הכללי

המניעים לשינוי בגישת הוואתיקאן:

8. להלן המניעים העיקריים לשינוי:

א. השינוי במעמדה של ישראל.

ב. במשך דורות, צברה הכנסייה שורה של פריבילגיות בירושלים ובארץ הקודש.

עתה כשבאופק מסתמנת האפשרות של שלום, מקננת בקרבם הדאגה שמא ההסדר יגרור שינויים במעמד ובאותן פריבילגיות שהשיגו. מכאן הרצון להגיע עמנו להסכמים או להבנות. יתר על כן קיימות שורה של בעיות יום-יומיות באשר למעמד הכנסייה הקתולית ולעיסוקיה היום-יומיים שהם מעוניינים להסדיר: חינוך, בעיות פיסקליות, יחסי הכנסייה החוקיים והמינהליים עם שלטונות ישראל....

ג. כפי שאמר דובר הוואתיקאן, ד"ר נווארו (NAVARO) במסיבת העתונאים שקיים, אם הערבים והפלסטינים מדברים עם ישראל, אין סיבה שהוואתיקאן לא יעשה זאת.

ד. הוואתיקאן טיפסף בדרכים עקיפות שהוא מעוניין להיות משולב בתהליך השלום, בייחוד כשנושא ירושלים יעלה לשולחן הדיונים. הערבים הודיעו מספר פעמים על עניינם במעורבות כזו. גם שרי החוץ של צרפת, רולאן דומא, ושל איטליה, זיאני דה מיכליס, הודיעו לפני כחודשיים, לאחר פגישה ביניהם, על ענייננו של הוואתיקאן בנושא.

אציין כי במפגש לא היתה מצידם כל התייחסות לנושא של ירושלים או לתהליך השלום, ואילו מצדי הסתפקתי בהצגת הקווים הכלליים של תהליך השלום מבלי להיכנס לפרטים ומבלי להזכיר כלל את ירושלים.

המנהל הכללי

9. מבחינתנו ההישגים עיקריים הם:

א. ההחלטה לדון בנרמול היחסים, ובכלל זה כינון יחסים דיפלומטיים והמשך הדיונים הפורמלים בירושלים.

ב. חילופי הביקורים בין שרי החוץ.

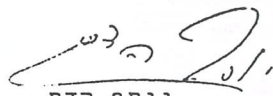
ג. הסכמה לשתף פעולה במאבק נגד כל צורות האנטישמיות והגזענות, בהתנגדות לאלים, בעידוד הסובלנות ובפתרון סכסוכים בדרכי שלום.

ד. עידוד "העליה לרגל לארץ הקודש" (הגברת התיירות הנוצרית).

10. בימים הקרובים אכנס דיון של מנכ"ל המשרדים הנוגעים בדבר כדי לגבש עמדה בנוגע למשאלות של הואתיקאן במישור הביטחוני.

בסיכום אציין את תרומתם של הי"ה משה גלבוע והשגריר אבי פזנר להכנת המפגש ולהצלחתו.

ב ב ר כ ה,

יוסף הדס

העתק: ממנכ"ל

מר מ. גלבוע, יועץ השר לכנסיות